

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

MIASTA BYDGOSZCZY

Redakcja i Administracja:

Magistrat miasta Bydgoszczy ratusz pokój 15.
Czynna codziennie od 8-mej do 3-ciej po poł.
Za redakcję odpowiada radca Tytus Podoski.

Prenumerata: miesięcznia 50 groszy

Ogłoszenia:

Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. Przy
powtarzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu

Nakładem: Magistratu Miasta Bydgoszczy.
Drukiem Drukarni Bydgoskiej S. A. (oz. Bydg.)

№ 3.

Bydgoszcz, środa, dnia 1 lutego 1928 r.

Rok XLV.

Treść numeru 3:

28. Z obrad Rady Miejskiej.
29. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19. listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin.
30. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20. grudnia 1927 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o uregulowaniu wypieku chleba pszenno-żytniego.
31. Okólnik p. Wojewody w przedmiocie higieny środków spożywczych w lokalach publicznych, z dnia 19. grudnia 1927 r.
32. Zatwierdzenie uchwały Rady Miejskiej w Bydgoszczy z dnia 20. X. 27 r. w przedmiocie pobierania na rok 1928 dodatków komunalnych do opłat państwowych od patentów akcyzowych.
33. Sprostowanie terminu wejścia w życie rozporządzenie Prezydent Rzplitej z dn. 22. 8. 27 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.
34. Obwieszczenie dot. posiadania książek kontrolnych przez osoby uprawiające procederowo handel końmi, bydłem i trzodą chlewną.
35. Przybłąkane psy.
36. Przybłąkany pies.
37. Stwierdzenie świerzbu u konia, należącego Franciszkowi Kotowskiemu, przy ul. Orła 47.
38. Obwieszczenie dot. pobierania dodatku komunalnego do państwowego podatku przemysłowego.
39. Statut opłat na rzecz m. Bydgoszczy za używanie dróg i ulic miejskich.
40. Ogłoszenie dot. miesięcznika „Samorząd Miejski“.
41. Wyciąg ze statystyki za rok 1927.

28.

Z obrad Rady Miejskiej.

1. Na pierwszym publicznym posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 12 stycznia 28 r. wybrano Prezydium Rady Miejskiej (ponownie) w składzie następującym:

- a) Prezesem — p. Beyera;
- b) I Wiceprezesem — p. Banacha;
- c) II Wiceprezesem — p. Fiedlera.
- d) III Wiceprezesem — p. Pawłowskiego;
- e) Sekretarzem — p. Romańskiego;
- f) Zastępcą sekretarza — p. Sokółowskiego.

2. Do Komisji Wyborczej wybrano pp.: Fiołkę, Żmudzińskiego, Wolskiego, Matuszczaka, Sokółowskiego, Mąkę, Słomińskiego, Jendrickiego, Matuszewskiego, Pawłowskiego, Fiedlera, Jaworskiego i Dr. Nowińskiego.

29.

WYCIĄG

z Dziennika Ustaw nr. 108 z dn. 7. XII. 27 r. 922.

Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 18 listopada 1927 roku o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 443) postanawiam co następuje:

Postanowienia ogólne.

Art. 1. W rozumieniu niniejszego rozporządzenia wyrażenie:

1) „zwalczanie chorób roślin“ oznacza zarówno zapobieganie chorobom roślin, jak ich tłumienie;

2) „tępienie chwastów i szkodników roślin“ oznacza zarówno zapobieganie szerzeniu się chwastów i szkodników roślin, jak ich niszczenie;

3) „rośliny“ oznacza rośliny w stanie świeżym, ich części i nasiona;

4) „rośliny podejrzane“ oznacza zarówno rośliny podejrzane o chorobę lub o opanowanie przez szkodnika, jak rośliny, co do których istnieje uzasadnione przypuszczenie, że stać się mogą rozsadnikami choroby lub szkodnika;

5) „grunt zarażony“ oznacza grunt, na którym rośliny dotknięte zostały chorobą lub opanowane przez szkodnika;

6) „grunt zagrożony“ oznacza grunt, przylegający do gruntu zarażonego, a także grunt, co do którego istnieje uzasadnione przypuszczenie, że jest zarażony.

Art. 2. Stosownie do przepisów niniejszego rozporządzenia będą zwalczane lub tępiące choroby roślin, chwasty i szkodniki roślin wskazane w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa.

Art. 3. W celu zwalczania chorób roślin oraz tępienia chwastów i szkodników roślin mogą być stosowane następujące środki:

1) zakaz przywożenia z zagranicy, wywożenia zagranicę i przewożenia przez obszar Państwa roślin chorych, opanowanych przez szkodnika i podejrzanych, szkodników roślin, a także wszelkich przedmiotów, które mogą być rozsadnikami chorób i szkodników roślin;

2) ustalenie warunków, którym winny odpowiadać zarówno rośliny przywożone z zagranicy, wywożone zagranicę i przewożone przez obszar Państwa, jak ich opakowanie i sposób transportu;

3) ustalenie stacyj granicznych, przez które może odbywać się przewóz roślin;

4) wprowadzanie obowiązku niszczenia roślin chorych, opanowanych przez szkodnika i podejrzanych roślin nieuprawnych, a także obowiązku niszczenia chwastów i szkodników roślin na określonym przez władzę obszarze;

5) wprowadzanie obowiązku wykonywania w określonym przez władze terminie

6) ograniczenie sposobu użytkowania roślin chorych, opanowanych przez szkodnika i podejrzanych;

7) wzbronienie niektórych sposobów oczyszczania i przerobu roślin chorych, opanowanych przez szkodnika i podejrzanych;

8) zakaz przewożenia i przenoszenia roślin z miejsca, w którym na roślinach tych zostały dostrzeżone oznaki choroby lub szkodnika, bądź objawy, wzbudzające podejrzenie pojawienia się choroby lub szkodnika, a także uzależnienie możliwości przewożenia i przenoszenia takich roślin od dopełnienia określonych przez władze warunków;

9) wprowadzanie obowiązku zaopatrywania roślin, znajdujących się u osób handlujących niemi, w świadectwa zdrowotności lub świadectwa miejsca pochodzenia;

10) ograniczanie na określonym przez władze obszarze obrotu roślinami i wszelkimi przedmiotami, które mogą być rozsadnikami choroby lub szkodnika;

11) zakaz uprawiania poszczególnych roślin na gruntach zagrożonych lub zarażonych;

12) zakaz uprawiania roślin, które mogą być rozsadnikami chorób i szkodników roślin, a także uzależnienie możliwości uprawiania takich roślin od dopełnienia określonych przez władze warunków;

13) wprowadzanie obowiązku powiadomienia władzy w określonym przez nią terminie o każdym wypadku wystąpienia objawów, wzbudzających podejrzenie pojawienia się chorób i szkodników roślin.

Sposób zwalczania poszczególnych chorób roślin oraz tępienia poszczególnych chwastów i szkodników roślin wskazanymi wyżej środkami określą — z uwzględnieniem postanowień zawartych w niniejszym rozporządzeniu — rozporządzenia Ministra Rolnictwa.

Art. 4. Minister Rolnictwa może:

1) zezwalać zakładom, instytucjom i osobom, prowadzącym badania naukowe, na postępowanie odmienne od przewidzianego w rozporządzeniach wydanych w wykonaniu art. 3 w zakresie niezbędnym dla prowadzenia tych badań;

2) normować w sposób specjalny postępowanie przy zwalczaniu chorób roślin oraz tępieniu chwastów i szkodników roślin na gruntach, stanowiących własność Państwa, a także na gruntach, użytkowanych przez państwowe zakłady naukowe.

Art. 5. W wypadkach niewykonania przez osoby do tego obowiązane zarządzeń, wydanych z mocy niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń na niem opartych, właściwa władza może przeprowadzić wykonanie wspomnianych zarządzeń na koszt tych osób.

Art. 6. Państwo ponosi koszty czynności władz powołanych w myśl niniejszego rozporządzenia i rozparządzeń na jego podstawie wydanych do zwalczania chorób roślin oraz tępienia chwastów i szkodników roślin.

Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych władny jest powołać właściwe związki samorządowe do współdziałania w pokrywaniu kosztów czynności władz, związanych ze zwalczaniem lub tępieniem na obszarze ich działania chorób roślin, chwastów oraz szkodników roślin.

Art. 7. Właścicielom roślin i właścicielom gruntów lub ich faktycznym posiadaczom, którzy ściśle stosowaniem się do przepisów niniejszego rozporządzenia i rozporządzeń na jego podstawie wydanych oraz do zarządzeń, wydanych z mocy tych przepisów, przyczynili się do opanowania choroby roślin lub wytępienia szkodników roślin, ponosząc przytem dotkliwe straty gospodarcze, Minister Rolnictwa może przyznać według swego uznania stosowną zapomogę.

O władzach i postępowaniu.

Art. 8. Zwalczanie chorób roślin i tępienie chwastów i szkodników roślin na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia należy do Ministra Rolnictwa, wojewo-

dów, starostów oraz zarządów gmin w zakresie, jaki dla władz tych ustala rozporządzenia Ministra Rolnictwa, przewidziane w art. 3.

Przez wyraz „starosta” rozumieć należy powiatową władzę administracji ogólnej, a przez wyraz „wojewoda” — wojewódzką władzę administracji ogólnej.

Minister Rolnictwa może powołać do współdziałania z wymienionymi władzami odpowiedni techniczny personel państwowych urzędów i zakładów, związków samorządowych oraz organizacji społeczno-rolniczych.

Art. 9. Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego oraz instytucje, które Minister Rolnictwa do tego powoła, udzielać będą władzom wymienionym w art. 8 technicznych wskazań w zakresie zwalczania roślin oraz tępienia chwastów i szkodników roślin.

Rozporządzenia Ministra Rolnictwa, przewidziane w art. 3, określa w szczególności, które z orzeczeń i zarządzeń władz będą wydawane jedynie na podstawie i z powołaniem się na wskazania Państwowego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego lub instytucji, które Minister Rolnictwa do tego powoła.

Art. 10. W celu wykonywania nadzoru nad stanem zdrowotności roślin oraz nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia i rozporządzeń na jego podstawie wydanych, tudzież nad wykonaniem zarządzeń, wydanych z mocy tych przepisów, władze wymienione w art. 8, przedstawiciele Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego i instytucji przewidzianych w art. 9, a także powołani do tego pracownicy państwowych urzędów i zakładów, związków samorządowych i organizacji społeczno-rolniczych (art. 8) mają prawo:

1) wstępu na grunty oraz do wszelkich pomieszczeń i miejsc przechowywania, przerobu i sprzedaży roślin;

2) badania roślin na gruncie i we wskazanych wyżej pomieszczeniach i miejscach, badania tych pomieszczeń i miejsc, a także badania urządzeń, służących do przerobu roślin, oraz środków ich przewozu i przenoszenia;

3) bezpłatnego brania próbek roślin w ilości, niezbędnej dla ich zbadania;

4) żądania potrzebnych informacji od osób, w których posiadaniu znajdują się grunty i określone wyżej pomieszczenia, miejsca i urządzenia;

5) kontroli wszelkich prac związanych z oczyszczaniem roślin, gruntów, pomieszczeń i urządzeń, a także prac związanych z przerobem roślin;

6) kontroli transportów roślin na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych oraz zatrzymywania tych transportów w razie stwierdzenia, że nie odpowiadają one warunkom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu i rozporządzeniach, wydanych na jego podstawie.

Szczegółowe przepisy, dotyczące wykonywania nadzoru, określają rozporządzenia Ministra Rolnictwa.

Art. 11. Wniesienie odwołania od orzeczeń i zarządzeń władz, wydanych z mocy niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzeń na jego podstawie wydanych, nie wstrzymuje wykonania tych orzeczeń i zarządzeń.

Przepis ten nie ma zastosowania do odwołań od orzeczeń karnych (art. 17).

Art. 12. Wszelkie należności wynikłe wskutek dokonania przez władze czynności, przewidzianych w art. 5 ściągane będą przez zarządy gmin wiejskich i miejskich w trybie przewidzianym dla egzekucji bezspornych należności skarbowych.

Koszty i opłaty egzekucyjne z tytułu przymusowego ściągnięcia powyższych należności pobierają na własny rachunek odnośne gminy.

Przepisy karne.

Art. 13. Winni naruszenia przepisów rozporządzeń wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia będą karani — o ile czyn nie stanowi przestępstwa zagrożonego cięższą karą — aresztem do sześciu tygodni i grzywną od 10 do 10.000 złotych lub jedną z tych kar.

Podżeganie, pomoc i usiłowanie ulegają karze.

W orzeczeniu skazującym na grzywnę należy orzec na wypadek niemożności jej ściągnięcia karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie powyżej sześciu tygodni.

Art. 14. Równocześnie ze skazaniem za bezprawny przywóz z zagranicy lub bezprawne wysłanie zagranicę, a także za bezprawny przewóz i przenoszenie roślin chorych, opanowanych przez szkodnika i podejrzanych, szkodników roślin oraz wszelkich przedmiotów, które mogą być rozsadanikami chorób i szkodników roślin, należy orzec konfiskatę odnośnych transportów roślin, szkodników roślin i przedmiotów.

Konfiskatę orzec należy również w wypadkach, gdy ściganie karne z jakichkolwiek powodów jest niewykonalne lub gdy wydano orzeczenie albo wyrok niewinniający.

Orzeczenie o konfiskacie, niepołączone z orzeczeniem skazującym lub z wyrokiem wydaje władza lub sąd, właściwe do orzekania o czynie karalnym; orzeczenie to może być zaskarżone w tym samym trybie, co orzeczenie o karze.

Art. 15. Szczegółowe przepisy, dotyczące postępowania ze skonfiskowanymi roślinami, szkodnikami roślin i przedmiotami, określają rozporządzenia Ministra Rolnictwa, przewidziane w art. 3.

Art. 16. Orzecznictwo w sprawach o naruszenie przepisów rozporządzeń, wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, należy do starosty.

Art. 17. Przeciwko orzeczeniu starosty można w ciągu 14-tu dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który postąpi według przepisów postępowania obowiązujących w I instancji sądowej.

Wyrok sądu okręgowego wydany w II instancji jest prawomocny.

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy postępowania karnego z 1877 r. stosuje się przepisy o policyjnych rozporządzeniach karnych.

Postanowienia końcowe.

Art. 18. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach uregulowanych tem rozporządzeniem, w szczególności zaś:

1) artykuły 189—193, 204—210 ustawy o gospodarstwie wiejskiem (Zb. Pr. Ces. Ros. tom XII cz. II wyd. 1913 r.);

2) ustawa z dnia 3 kwietnia 1875 roku o środkach przeciwko rozszerzeniu się mszycy winnej (Austr. Dz. u. p. Nr. 61);

3) ustawa z dnia 17 lutego 1885 o tępieniu kianiaki i szkodliwych ostów (Dz. Ust. kraj. Nr. 41);

4) ustawa z dnia 24 października 1907 r. o tępieniu myszy polnych (Dz. Ust. kraj. z 1912 r. Nr. 137);

5) ustawa z dnia 27 lutego 1878 r. o środkach przeciwdziałania szerzeniu filoksery (Zbiór Ust. prus. str. 129);

6) ustawa z dnia 6 lipca 1904 r. o tępieniu filoksery (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 261);

7) rozporządzenie Rady Związkowej z dn. 30 sierpnia 1917 r. (Dz. Rzeszy niem. str. 745);

8) ustawa z dn. 2 sierpnia 1919 r. w sprawie zwalczania mszycy wełnistej (krwistej) (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 407).

Art. 19. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Rolnictwa oraz innym ministrom stosownie do ich zakresu działania.

Rozporządzenia Ministra Rolnictwa, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, mogą być wydawane dla całego obszaru Państwa lub dla poszczególnych jego części.

W sprawach, dotyczących zakresu działania innych ministrów, rozporządzenia te będą wydawane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego z dniem 1 stycznia 1928 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

I. Mościcki.

Prezes Rady Min. i Min. Spr. Wojskowych:
J. Piłsudski.

Minister: K. Bartel.

Minister Spr. Wewn.: Sławoj Składkowski.

Minister Spraw Zagran.: August Zaleski.

Minister Skarbu: G. Czechowicz.

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz.

Minister Wyznań Religijnych i Ośw. Publ.:
Dr. Dobrucki.

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.

Minister Przem. i Handlu: E. Kwiatkowski.

Minister Komunikacji: Romocki.

Minister Robót Publicznych: Moraczewski.
Minister Pracy i Op. Społ.: Dr. Jurkiewicz.
Minister Reform Roln.: Witold Staniewicz.
Minister Poczty i Telegrafów: B. Miedziński.

Powyższe ogłasza się.

Bydgoszcz, dn. 15 stycznia 1928.

Miejski Urząd Policyjny.

Hańczewski,
radca miejski.

Pl. I. 564/28.

30.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20-go grudnia 1927 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o uregulowaniu wypieku chleba pszenno-żytniego.

Na podstawie art. 1 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku zarządza się co następuje:

§ 1. Zakazuje się wypieku na sprzedaż chleba pszenno-żytniego z ciasta innego jak tylko z ciasta zawierającego 25 części mąki pszennej 50% przemiału oraz 75 części mąki żytniej, pochodzącej z 65% przemiału.

§ 2. Zakazuje się wypiekania na sprzedaż chleba pszenno-żytniego w bochenkach innych, aniżeli o wadze pełnych kilogramów, to znaczy waga bochenków tego chleba powinna wynosić 1 kg., 2 kg. itd.

§ 3. Dla umożliwienia kontroli nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia powiatowe władze administracji ogólnej uprawnione są do:

a) żądania potrzebnych wyjaśnień ewentualnie na podstawie ksiąg i dokumentów handlowych od osób i zakładów, zajmujących się przetwarzaniem w celach przemysłowych mąki żytniej i pszennej na pieczywo dla użytku powszedniego,

b) wstępu do lokalów przemysłowych, handlowych i składów osób i zakładów w punkcie a) wymienionych.

§ 4. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia karani będą na podstawie art. 4 i 5 rozporządzenia Prezy-

denta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527).

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dni czternaście od dnia ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych:

Słowaj Składkowski.

Minister Skarbu:

G. Czechowicz.

Minister Przemysłu i Handlu:

E. Kwiatkowski.

Minister Rolnictwa:

K. Niezabytowski.

Powyższe ogłasza się.

Bydgoszcz, dn. 18 stycznia 1928.

Miejski Urząd Policyjny.

H a n c z e w s k i,

radca miejski.

Pl. III. 664/28.

31.

WOJEWODA POZNAŃSKI.

L. dz. 13300/27 VII.

Przedmiot: Higiena środków spożywczych w lokalach publicznych.

Poznań, dn. 19 grudnia 1927.

Pismo okólne.

Do

wszystkich Panów Starostów i Panów Prezydentów miast wydzielonych Województwa Poznańskiego.

W ostatnich latach zakorzenił się zwyczaj wystawiania dla konsumującej publiczności w restauracjach, kawiarniach i cukierniach środków spożywczych, przede wszystkim ciastek na stoły, zajmowane przez publiczność, częściej dla wygody tejże, częścią, aby ją zachęcić do konsumcji towaru.

Towar ten niczem nie zastąpiony leży dniami całymi na stołach, narażony na zakurzenie, dotyk brudnymi palcami, nade wszystko wprost na zaplucie. Gdyż jest znana rzeczą, że 30% ludzi mówiąc, rozpryskuje w około siebie drobne pyłki śliny.

W ten sposób roznosi się wprost zarazki chorób, a w pierwszej linii gruźlicę.

Zdawaćby się powinno, iż zaistnienie takiego niebezpiecznego i obrzydzenia budżącego stanu rzeczy jest niemożliwym, ponieważ przecież istnieje wyraźne rozporządzenie policyjne dotyczące przemysłowego i handlowego obrotu środkami spożywczymi z dnia 27 stycznia 1925 (Dz. Urzęd. Wojew. Pozn. Nr. 6 z roku 1925, poz. 83, część C. § 5).

Jednakże stwierdzić muszę, że właśnie w tej dziedzinie władze policyjne wykazują nieprawdopodobną wprost obojętność i opieśloność. Rozporządzenia wykonuje się bardzo niedostatecznie, a kontrola artykułów spożywczych jest minimalna.

Pozatem stwierdzam, że w bufetach kawiarni i cukierń trzyma się ciasta i cukry w wielkich ilościach niezakryte, postawione zazwyczaj na szklanych gablotkach lub na osobnych odkrytych straganach, ponieważ gablotki i oszklenia bufetowe są niewystarczające. Artykuły te są tak samo narażone na zabrudzenie i zakażenie jak i wyżej wymienione.

Wobec tego zarządzam na podstawie wyżej wymienionego rozporządzenia:

I. Aby we wszystkich restauracjach, cukierniach i kawiarniach wszelkie artykuły spożywcze, nie wyłączając bułek i chleba albo 1) wydawane były wprost z bufetu tylko na zamówienie i tylko w ilości zamówionej, bez wystawiania na stoły dla publiczności, albo 2) o ile są wystawiane na stoły dla publiczności przeznaczone, przykryte były szczelnymi kloszami szklanymi, lub blaszanymi.

II. Aby wszelkie gotowe artykuły spożywcze w bufetach znajdowały się bezwarunkowo pod szczelnym nakryciem.

Do zupełnego przeprowadzenia tego zarządzenia pozostawiam czas do 31 stycznia 1928 roku.

Opornych należy karać najwyższymi karami policyjnymi.

Po upływie wyżej wymienionego terminu, przeprowadzi w odpowiednim czasie ścisłą kontrolę Urząd Wojewódzki.

Wojewoda:

(—) **Bniński.**

Powyższe ogłaszam polecając interesentom zabezpieczenie artykułów spożywczych przed zanieczyszczeniem w myśl powyższych zarządzeń najpóźniej do 31. 1. 28, al-

bowiem późniejsze uchybienia będą bezwzględnie karane.

Bydgoszcz, 30. 12. 27.

Miejski Urząd Policyjny.

H a ń c z e w s k i,
radca miejski.

Pl. VI 10027/27.

32.

Wojewoda Poznański.

L. dz. 10341/27. III.

Poznań, dn. 10 grudnia 1927 r.

Zatwierdzenie.

Na podstawie art. 1, 11, 36 i 37 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. nr. 94 poz. 747) i § 2 ustępu b. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 40 poz. 356) zatwierdzam w porozumieniu z prezesem Wielkopolskiej Izby Skarbowej w Poznaniu uchwałę Rady Miejskiej miasta Bydgoszczy z dnia 20. X. 1927 r. w przedmiocie pobierania na rok 1928 dodatków komunalnych do opłat państwowych od patentów akcyzowych na wyrób w wysokości 50% a na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych w wysokości 50% opłat określonych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 24 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. nr. 137 poz. 1148).

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Graczyński,**

naczelnik Wydziału Samorz.

Powyższe ogłasza się na podstawie art. 47 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. nr. 94, poz. 747).

Bydgoszcz, dnia 10 stycznia 1928 r.

Magistrat — Urząd Podatkowy.

(—) **W a c h e,**
radca miejski.

33.

Sprostowanie.

Rozporządzenie Prez. Rzplitej z dnia 22. 8. 27 o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. 77 z dn. 2. 9. 27 poz. 673) wchodzi w życie nie 1. 1. 28, lecz do-

piero z dniem 1. 4. 28, o czym, powołując się na tut. ogłoszenie Pl. VI. 6634/27 z dn. 2. 12. 27 w „Oręd. Urzęd.” nr. 1 poz. 10 z dn. 1. 1. 28 oraz wzmiankę w tut. prasie, na skutek pisma p. Wojewody 36410/27 I z dnia 30. 12. 27 niniejszem powiadamiam.

Bydgoszcz, dnia 9. 1. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

H a ń c z e w s k i,
radca miejski.

Pl. VI. 602/28.

34.

Obwieszczenie.

Przypomina się ponownie, że w myśl § 20 przepisów wykonawczych z dn. 1. 5. 1912 do ustawy pomorowej z dnia 26. 6. 1909 winni wszyscy, którzy uprawiają procederowo handel końmi, bydłem i trzodą chlewną, posiadać książki kontrolne, prowadzone wzorowo według przepisów ustawowych. Książki te winny nosić klauzulę tut. Urzędu Policyjnego (Grodzka 32, pokój 10). W ciągu stycznia zaś każdego roku należy takowe przedłożyć w Urzędzie Policyjnym do odnotowania, przyczem właściciel książki winien się okazać świadectwem przemysłowem, ważnem na rok bieżący, wzgl. patentem.

Nieprzestrzeżenie będzie karane według przepisów karnych ustawy pomorowej z dn. 26. 6. 09. Poza tem ulegną unieważnieniu książki nie zaopatrzone w klauzulę wzgl. nieodnotowane w Urzędzie Policyjnym.

Bydgoszcz, dnia 14. 1. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

H a ń c z e w s k i,
radca miejski.

Pl. VI. 773/28.

35.

Przybłąkane psy.

W niżej podnisanym urzędzie zgłoszono 2 psy przybłąkane (wilka i nierasowego czarnego). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 13 stycznia 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

H a ń c z e w s k i,
radca miejski.

Pl. I. 354/492/28.

36.

Przybłąkane psy.

W niżej podnisanym urzędzie zgłoszono 3 psy przybłąkane (wilki). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policijnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 18 stycznia 1928 r.

Miejski Urząd Policijny.

Hańczewski,
radca miejski.

Pl. I. 639/649/675/28.

37.

Świerzb

stwierdzono u konia, należącego Franciszkowi Kotowskiemu, zamieszkałemu przy ul. Orła 47.

Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 18. 1. 28.

Miejski Urząd Policijny.

Hańczewski,
radca miejski.

Pl. VI. 991/28.

38.

Ogłoszenie.

Korporacje Miejskie uchwały pobrać na zasadzie art. 8. ustawy z dnia 11. VIII. 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. 94/23 poz. 747) i art. 119 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15. VII. 1925 r. (Dz. U. 79/25 poz. 550) dodatek komunalny do państwowego podatku przemysłowego, a mianowicie:

a) za czas od 1 stycznia do 31 marca 1928 r., o ile chodzi o przedsiębiorstwa i zajęcia podlegające państwowemu podatkowi od obrotu, w wysokości jednej czwartej części tego podatku (25%),

b) za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1928 r. nadto od wszystkich przedsiębiorstw i zajęć w wysokości 20% każdorazowo przez Państwo pobieranej ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Bydgoszcz, dnia ^{20 października} 19 grudnia. 1927 r.

Magistrat.

W nieobecności prezydenta miasta:

(—) **Dr. Chmielarski,**
wiceprez. miasta.

(—) **Stryszek,**
radca miejski.

Ogłasza się na podstawie art. 47 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. 94 poz. 747).

Bydgoszcz, dnia 5 stycznia 1928 r.

Magistrat — Urząd Podatkowy.

(—) **Wache,**
radca miejski.

Pd. 7384/27.

39.

STATUT**opłat na rzecz miasta Bydgoszczy za używanie dróg i ulic miejskich.**

Na podstawie art. 27 ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. Nr. 94 poz. 747) i uchwały Rady Miejskiej z dnia **30-go listopada** 1927 r. wprowadza się na rzecz miasta Bydgoszczy opłatę za używanie dróg i ulic miejskich od wszystkich środków przewozowych.

§ 1. Opłacie podlegają samochody osobowe, samochody ciężarowe, motocykle, powozy, powózki i wozy, służące do jazdy i przewożenia osób i ciężarów; wózki ręczne wolne są od opłaty.

§ 2. Do uiszczenia opłaty obowiązani są posiadacze przedmiotów, wymienionych w § 1 niniejszego statutu.

§ 3. Od opłaty powyższej zwolnione są:

1) osoby, trudniące się zawodowo wyrobieniem lub sprzedażą wszelkich samochodów, motocyklów, ekwipaży i wozów odnośnie przedmiotów wymienionych, utrzymywanych na sprzedaż;

2) instytucje państwowe, komunalne i dobroczynne;

3) osoby przejezdne, przebywające w Bydgoszczy ze środkami przewozowymi, wymienionymi w § 1 nie dłużej, jak 4 tygodnie;

4) Małorolni na przedmieściach po stwierdzeniu niezamożności na wniosek Kół Rolniczych.

Pozatem Magistratowi przysługuje prawo stosowania ulg wzgl. zwolnienia od opłaty.

§ 4. Oplata wynosi rocznie:

1. Od każdego samochodu osobowego:
  - a) o sile do 6 koni mechan. 50.— zł.
  - b) o sile od 6—10 koni mechan. 75.— „
  - c) o sile ponad 10 koni mechan. 200.— „
2. od każdego samochodu ciężarowego:
  - a) o sile do 3 T 50.— zł.
  - b) o sile od 4—5 T 75.— „
  - c) o sile ponad 5 T 150.— „
3. Od każdego koła motorowego 30.— zł.
4. Od każdego wozu meblowego krytego:
  - a) do 6 m. długości 25.— zł.
  - b) ponad 6 m. długości 50.— „
5. Od każdego wozu ciężarowego: specjalnie do przewożenia ciężarów zudowanego np. wóz spedytorski (platforma), wóz do wożenia opału, mąki itp. 15.— zł.
6. Od każdego innego wozu tak ciężarowego jak i osobowego (wóz, powóz, powózka, omnibus, dorożka itp.)
  - a) 2-konny 20.— zł.
  - b) 1-konny 15.— „

§ 5. Oplatę wymierza się calorocznie, uwzględniając rok budżetowy, płatna jest jednak w ratach półrocznych z góry do Miejskiej Kasy Podatkowej, przyczem dopuszczalna jest wpłata za cały rok z góry.

Pierwsza rata płatna jest w ciągu 14 dni po otrzymaniu nakazu płatniczego, druga w ciągu pierwszych 14 dni 2-go półrocza.

§ 6. Obowiązek uiszczenia opłaty rozpoczyna się z początkiem tego półrocza budżetowego, w którym przedmiot podlegający według § 1 opłacie nabyto, a ustaje z końcem tego półrocza budżetowego, w którym go pozbyto. W tenże sposób ustala się opłatę od wyszczególnionych w § 1 przedmiotów, należących do osób, przebywających w Bydgoszczy dłużej niż 4 tygodnie.

Uiszczona opłata nie podlega zwrotowi, chociażby korzystanie z wymienionych przedmiotów trwało nie przez cały opłacony czasokres.

§ 7. Posiadacze wymienionych w § 1 przedmiotów obowiązani są zgłosić w Magistracie (Miejski Urząd Podatkowy) pisemnie lub ustnie do protokołu liczbę i rodzaj przedmiotów, podlegających opłacie, oraz imię, nazwisko i dokładny adres swój a to nie później niż 14 dni po nabyciu przedmiotów podlegających opłacie.

W razie sprzedaży wymienionych w § 1 przedmiotów obowiązany jest sprzedający donieść Magistratowi imię, nazwisko i adres nabywcy. Zaniedbanie doniesienia pociąga za sobą obowiązek opłacenia opłaty, aż do czasu, w którym nowy właściciel zgłosi odnośny przedmiot do opłaty.

§ 8. Właściciel (posiadacz) domu lub jego zastępca winien, o ile Magistrat doręczy mu formularz, zapisać w tymże liczbę i rodzaj przedmiotów posiadanych przez siebie a podlegających opłacie w myśl § 1. Następnie winien doręczyć ten formularz swoim kolatorom wzgl. sublokatorom, będącym w posiadaniu omawianych przedmiotów celem wypełnienia jak wyżej.

Właściciel (posiadacz) domu lub jego zastępca obowiązany jest skontrolować zapiski swoich lokatorów wzgl. sublokatorów i stwierdzić to swoim podpisem, nadto, jeżeli lokator odmówi wypełnienia formularza, złożyć za niego zeznanie, wzmiankując o tem.

§ 9. Wymiar opłaty uskutecznia Magistrat i zawiadamia o niej płatnika nakazem płatniczym.

§ 10. Sprzeciw przeciwko wymiarowi opłaty można wnieść do Magistratu w ciągu 4 tygodni, licząc od dnia następnego po doręczeniu nakazu płatniczego (art. 50 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. Dz. U. 94, poz. 747 oraz § 69 ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893).

Przeciwko rozstrzygnięciu sprzeciwu przez Magistrat można wnieść w ciągu dni skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (art. 50 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 Dz. 94/23 poz. 747) oraz § 70 ustawy o daninach komunalnych).

Wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje obowiązku terminowego uiszczenia opłaty.

§ 11. Nieuiszczona w terminie opłata ściągnięta będzie w drodze przymusowej z doliczeniem odsetek za zwłokę i kosztów egzekucyjnych w myśl każddoześnie obowiązujących norm prawnych.

§ 12. Winni przekroczeń przeciw postanowieniom niniejszego statutu ulegną karze do wysokości 345,90 zł. (Dz. U. 14/24 poz. 134) o ile wykroczenie nie jest karalne z mocy art. 62 do 66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. 94 poz. 747).

§ 13. W celu kontroli wydawać będzie Miejski Urząd Podatkowy na dowód uiszczenia opłaty, znaczki blaszane, które należy przymocować do opłaconych samochodów, powozów, wozów itp. na widocznym miejscu. Znaczki te wydawać będzie Magistrat (Miejski Urząd Podatkowy) za zwrotem własnych kosztów, które określi Magistrat.

§ 14. Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1928 r. Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu traci moc obowiązującą statut o opłatach za używanie dróg i ulic miejskich zamieszczony w nr. 13 Orędownika Urzędowego miasta Bydgoszczy z roku 1924.

Bydgoszcz, dnia $\frac{25 \text{ października}}{30 \text{ listopada}}$ 1927 r.

Magistrat.

W nieobecności Prezydenta miasta.

(—) **Dr. Chmielarski,**
wiceprez. miasta.

(—) **Tabeau,**
radca miejski.

Powyższy statut ogłasza się na zasadzie art. 47 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. 94 poz. 747).

Bydgoszcz, dnia 5 stycznia 1928 r.

Magistrat — Urząd Podatkowy.

(—) **Wache,**
radca miejski.

Pd. 7382/27.

40.

Odpis.

„SAMORZĄD MIEJSKI“

miesięcznik

Organ Związku Miast Polskich poświęcony sprawom samorządu miejskiego i sprawom gospodarstwa krajowego.

Redaktor: Henryk Grotowski.

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Mazowiecka 7, tel. 107-11. Konto w P.K.O. nr. 873.

W roku 1928 „Samorząd Miejski“ wchodzi nadal jako miesięcznik z dodatkiem kwartalnym „Bibliografji Zagranicznej“ —

zawierający poważne, gruntownie opracowane artykuły i rozprawy na tematy ustrojowe, gospodarczo-finansowe i inne, obejmując całokształt życia samorządowego.

Ponadto dla czytelników „Samorządu Miejskiego“ wydaje redakcja bezpłatne pismo tygodniowe, informacyjne, p. n. „Przegląd Tygodniowy“ zawierający bieżące, aktualne wiadomości, dotyczące życia samorządu miejskiego oraz działalności Zarządu i biura Związku Miast Polskich, porady prawne i instrukcje.

Prenumerata „Samorządu Miejskiego“ łącznie z dodatkiem „Bibliografji Zagranicznej“ i „Przeglądu Tygodniowego“ wynosi:

kwartalnie	zł. 9.—
półrocznie	„ 18.—
rocznie	„ 36.—
pojedynczy zeszyt miesięczny	zł. 3.—

Ceny ogłoszeń w „Samorządzie Miejskim“ i „Przeglądzie Tygodniowym“:

$\frac{1}{1}$ strona za tekstem	zł. 100.—
$\frac{1}{2}$ strony za tekstem	zł. 50.—
$\frac{1}{1}$ strona przed tekstem	zł. 150.—
$\frac{1}{2}$ strony przed tekstem	zł. 75.—
zewnątrzna strona okładki	zł. 200.—
wewnętrzna strona okładki	zł. 180.—
1 wiersz m/m w dziale „Komunikatów nadesłanych“	zł. 1.—

Przy ogłoszeniach wielorazowych rabat 10—20%.

41.

Ruch ludności miasta Bydgoszczy za rok 1927.

Liczba mieszkańców wynosiła przy końcu roku 110.810 osób (* 108.065) wtem 48,8% (48,3) płci męskiej i 51,2% (51,7) płci żeńskiej.

Według wyznania ludności naliczono:

katolików	97.737 - 88,2% (95.076 - 88,0%)
ewangelików	11.353 - 10,3% (11.477 - 10,6%)
żydów	1.350 - 1,2% (1.195 - 1,1%)
innych	368 - 0,3% (387 - 0,3%)

Według narodowości:

Polaków 101.618 - 91,7^o/_o (98.902 - 91,5^o/_o)
 Niemców 8.609 - 7,8^o/_o (8.545 - 7,9^o/_o)
 Innych 583 - 0,5^o/_o (610 - 0,6^o/_o)

Małżeństw zawarto: 744 (683)

w tem katolickich 662 - 89,0^o/_o (597 - 87,4^o/_o)
 ewangelick. 35 - 4,7^o/_o (40 - 5,9^o/_o)
 żydowskich 8 - 1,1^o/_o (5 - 0,7^o/_o)
 mieszanych 39 - 5,2^o/_o (41 - 6,0^o/_o)

Dzieci żywo urodzonych zanotowano:
 2.712 (2.891)

w tem płci męskiej 1.426-52,6^o/_o (1.519-52,5^o/_o)
 „ żeńskiej 1.286-47,4^o/_o (1.372-47,5^o/_o)
 z tych było nieślubnych: 307 (351)

Dzieci martwo urodzonych zanotowano:
 77 (101)

z tych było nieślubnych: 14 (21)

Zmarło: 1.517 (1.670) osób.

w tem płci męskiej 779 - 51,4^o/_o (846 - 50,7^o/_o)
 „ żeńskiej 738 - 48,6^o/_o (824 - 49,3^o/_o)
 niemowląt 507 - 33,4^o/_o (554 - 33,2^o/_o)
 dzieci od 1-5 l. 102 - 6,7^o/_o (153 - 9,2^o/_o)
 powyżej 908 - 59,9^o/_o (963 - 57,6^o/_o)

Z ważniejszych przyczyn zgonów zanotowano:

1. Dyfterja . . . . . 8 (10) osób
2. Odra i szkarlatyna . . . . . 9 (41) „
3. Koklusz - krztusiec . . . . . 9 (2) „
4. Grypa . . . . . 12 (19) „
5. Tyfus . . . . . 23 (13) „
6. Gruźlica . . . . . 169 (209) „
7. Zapalenie płuc . . . . . 141 (199) „
8. Rak . . . . . 95 (78) „
9. Choroby organów oddech. 18 (19) „
10. Org. cierpienia - udar serca 155 (129) „
11. Udar mózgu . . . . . 96 (85) „
12. Wrodzona słabość do życia 177 (173) „
13. Kurcze . . . . . 58 (87) „
14. Katar żołądka i kiszek . 131 (127) „
15. Zapalenie ślepej кишки . 2 (2) „
16. Zapalenie nerek . . . . . 24 (32) „

17. Choroby porodu . . . . . 9 (8) osób
18. Słabość starości . . . . . 121 (134) „
19. Nieszczęśliwe wypadki . 40 (47) „
20. Morderstwo, zabójstwo . 8 (11) „
21. Samobójstwo . . . . . 16 (18) „
22. Inne choroby . . . . . 196 (227) „

Na 100 urodzeń przypadało:

zgonów wogóle 55,9 (57,8)
 „ niemowląt 17,9 (19,2)
 przyrost naturalny 44,1 (42,2)

Na 1000 mieszkańców przypadało:

małżeństw 6,8 (6,4)
 żywo urodzonych 24,8 (27,1)
 zgonów 13,9 (15,6)
 przyrost naturalny 10,9 (11,4)

Przyrost naturalny wynosił: 1.195 (1.221)
 „ miejscowy „ 1.550 (1.172)

Wogóle przyrostu: 2.745 (2.393)

Wewnątrz miasta przeprowadziło się 23.131 (20.538) osób.

Urząd Statystyczny m. Bydgoszczy.

*) Liczby w nawiasach oznaczają rok 1926.

Ogłaszajcie się

W

**Orędowniku
Urzędowym**